

FRANKFORT, den 3den October

Nopens de reis van Z. M. den Keizer van Rusland naar Varna meldt het dagblad van Odessa het volgende: «'s Anderendaags na zijn vertrek van Odessa, kwam de Keizer te Satunowa aan, en vond tot zijn genoegen den dam, die vóór drie maanden tot den overtocht over den Donau gelegd werd, in den besten staat. Over dezen dam kunnen de zwaarste wagens en de artillerie veilig gaan; de brug, naar welke dezelve leidt, wordt aan den rechter oever van den Donau door stevige werken beschermd. Te Dabudagi en Kustendji trof de Keizer de hospita-len en vond er alles in de beste orde. Te Kustendji trof de Keizer de ligte kavallerie der garde aan. Deze troepen zagen er nog even goed uit als toen zij van Petersburg vertrokken; zij hebben bijna geen zieken en op weg slechts twee paarden verloren. Te Mangalia liet de Keizer het daar aangekomen regiment jagers te paard de revue passeren; hetzelfde was in even goeden staat als de andere. Toen Z. M. te Kowarna aankwam, had de grootvorst Michael deze plaats met de beide divisien der infanterie van de garde reeds verlaten, om zich naar Varna te begeven. Wenige uren te voren had het fregat *Flora* op de reede van Kowarna het anker geworpen. De Keizer ging aan boord van hetzelfde en kwam den 8sten September bij de vloot op de reede van Varna aan. Hier ging Z. M. over aan boord van de *Paris*, die de vlag van den admiraal *Greigh* voert. Van Isaktscha tot Kowarna heeft de Keizer een eyen goede post-inrigting als in Rusland gevonden; de weg was met transporten van levensmiddelen en met marketenters bedekt. Z. M. had in zijn rijtuig alleen den generaal *Benkendorf* bij zich en reisde onder bedekking van eenige kozakken. Spoedig na zijne aankomst op de *Paris*, ging de Keizer aan land, om de belegerings-werken van Varna in oogen-schouw te nemen. Z. M. was verrast over de snelle vordering derzelven, en zulks in weerwil der gedurige uitvallen van de talrijke bezetting.

Men heeft thans de volgende nadere Russische legerberigten: *Kan het oorlogs-tooneel in Klein-Azie tot den 25sten Augustus.* De graaf *Paskewitsch* heeft de Turksche armee, onder bevel van *Mechmed Kios-Pacha*, welke onder de muren van Akhalzik verzameld was, den 25sten Augustus aangevallen. In den oogenblik van dezen aanval gelukte het haar, zich met het garnizoen van Akhalzik te vereenigen en daardoor tot 30,000 man aan te groeijen, die zich in vier verschanste leger-plaatsen bevonden. Na een hardnekkig gevecht, hetwelk met het aanbreeken van den dag begon en tot in den nacht voortduurde, namen onze troepen deze legerplaatsen in. Wij hebben 11 waandels, 10 kanonnen, veel munitie en al de vijandelijke magazijnen buit gemaakt.

« De Turken werden volkomen op de vlugt geslagen en meer dan 30 wersten ver vervolgd, tot dat zij in een bosch de wijk namen, hetwelk tegen den weg naar Ardogan aanschiet. Aan *Mechmed Kios-Pacha*, die aan den voet gekwetst werd, is het gelukt met 5000 man infanterie de vesting Akhalzik te bereiken.

« Bij deze beslissende overwinning heeft de dappere generaal-majoor *Kovolbow* het leven verloren. Hij sneuvelde aan het hoofd van het 4ste regiment jagers, bij den aanval op de vijandelijke schansen. Buitendien hebben wij 80 dooden en 400 gekwetsten gehad.

« Den 27sten Augustus heeft de generaal *Paskewitsch* de stad Achalzik stormenderhand ingenomen. Zij werd door 4000 man krijgsvolk en 10,000 gewapende ingezetenen verdedigd. Den 28sten Augustus heeft zich de vesting en citadel met 2000 man bij kapitulatie overgegeven. Den 29sten Augustus heeft de generaal *Wadbolaki* de vesting Azklur bezet, gelegen ten oosten van Achalzik, ten noorden van Harwisz en ten westen van Tiflis.

« *Operaties voor Schumla tot den 13den September.* Onze troepen handhaven zich in hunne posities bij Schumla, in weerwil der moeilijkheden, waarmede zij dagelijks te kampen hebben om zich voeraadje te verschaffen. Sedert den laatsten aanval op onze redouten hebben de Turken hunne verschanzingen niet meer verlaten. Ofschoon zij dagelijks met bommen en kogels op ons schieten, hebben wij evenwel geen gekwetsten of dooden.

« *Operaties voor Varna tot den 17den September.* Nadat wij in den avond van den 13den de Turken uit de door hen buiten de vesting bezette punten met een verlies van 300 dooden met de bajonet verdreven hadden, liet men den 14den met zons-opgang hunne *contre-escarpe* springen, terwijl hun vuur volkomen door het onse tot zwijgen werd gebracht. Door eene mijn werd deze *contre-escarpe* in de graaf geworpen en deze daardoor zoodanig opgewuld, dat wij den ingang tot eene bres in de bastion genomen hebben, die door onze kogels reeds veel geleden had.

« Toen de belegering zoo verre gevorderd was en het korps van den adjudant-generaal *Golowin* den weg naar Burgas bezet had, achtte het Z. M. de Keizer noodzakelijk, het garnizoen tot overgave op te eischen, vermits zij geen versterking ontvangen kan en niet in staat is de vesting langer te houden. Er werd den 14den een parlementaire gezonden. Uit de eerste antwoorden moest men opmaken, dat de vijand voornemens

was, verder bloedvergieten door eene kapitulatie te verhoeden en het kwam tot eenen wapenstilstand. Vermits echter de admiraal *Greigh*, bij een maandgesprek met den bevelhebber van Varna, den kapudan-pacha, aan boord van *Keizerin-Moeder*, bevond, dat de vijand door ontwijkende afzichten slechts tijd te winnen zocht, werden de onderhandelingen afgebroken, en men begon den 15den de vesting op nieuw hevig te beschieten. De kanonade duurt ook nog in dezen oogenblik onafgebroken voort. Onze werken worden met kracht doorgezet. De versterkingen, om ons te kunnen schieten, hebben zich en het belegerings-gevecht is op de eene zijde geplant op de positie, welke de generaal *Golowin* heeft ingenomen, en op de andere zijde op de rechter flank van onze werken, en aanhoudend wordt thans het zuidelijke gedeelte der stad beschoten, hetwelk tot dus verre bijna onbeschadigd was gebleven.

— Volgens brieven uit Odessa, van den 14den derer, was aldaar een koerier uit het leger van den generaal *Paskewitsch* gepasseerd. Het gerucht liep, dat de Armenische hoofdstad Erzerum was ingenomen.

— Brieven uit Konstantinopel van den 11den dezer melden, dat *Hussain* heij steeds gunstige berigten uit Schumla zendt. In een zijner laatste zegt hij, dat zijne dappere Spahis, die rondom de gansche Russische armee tot aan den Donau toe zwerven, een konvooi ten behoeve de Russische armee voor Schumla buit gemaakt hebben. Bij dit konvooi was eene krijgskas van 400,000 zilveren roebels. De intendanten en andere burgerlijke ambtenaren benevens de uhlanen der eskorte waren krijgsgewonden gemaakt. De troepen van den groot-vizier bevonden zich, op hunnen togt naar Schumla, laatstelijk tusschen Kostan en Karnabat.

Dezelfde brieven melden, dat de Porte haar grootst ongenoegen over de door den Onder-Koning van Egypte met den admiraal *Codrington* gesloene overeenkomst heeft te kennen gegeven, en dat er bevel aan den Onder-Koning en aan *Ibrahim-pacha* gezonden is, om de uitvoering daarvan zoo mogelijk nog te verhinderen.

LONDEN, den 1sten October.

Tot de blokkering der Dardanellen schijnt, zoo als men thans algemeen verzeert, stellig door Rusland besloten te zijn, en dewelke door het Engelsche, benevens het Fransche gouvernement, welker erkend te zullen worden. Gelijk het schijnt heeft de hertog van *Wellington* zich door den Russischen ambassadeur laten overreden, dat gezegde blokkade noodzakelijk geworden was en bevoorrecht zijn zou om de voltoering van het traktaat van 6 Juli te bespoedigen. De erkenning dier blokkade, eenige door Russische schepen, zal, zegt men, onwettig van wege het Engelsche gouvernement openlijk aangekondigd worden, in zoo verre echter alleen als het beletten van toevloer van krijgshoeften en voorraad aangaat; terwijl alle andere ladingen ongemeed zullen moeten doorgelaten worden. Dat Rusland ten volle in staat zal zijn om alleen de blokkering der Dardanellen te bewerkstelligen, zulks lijd geen twiifel, daar die mogelijkheid na de aankomst van de schepen, welke onlangs *Plymouth* verlieten, hare vloot in de Middellandsche Zee op 8 lineschepen, 8 fregatten en 4 kleinere oorlogschepen berekenen kan. De *Tomas* en andere heden maken vrij scherpe aanmerkingen op het besluit van ons gouvernement om zulk eene blokkade te gedogen en te erkennen, en zeggen, dat het gevolg van die blokkade, indien zij aan het oogmerk beantwoordt, gelijk zal staan aan eene verovering van het Turksche rijk, en dat zoodanige mogendheden, die erin bewilligen of er zich aan onderwerpen, met de daad zich laten gebruiken tot die vernedering van Turkije en tot die kleinmaking van dezelve magt, welke de hertog van *Wellington* zelf voorgesteld heeft als eene reden van ernstige ontrusting voor Europa. Hoe dit zij, daar, door de bewilging in gezegd blokkade, voor het oogenblik al het vijandige en dreigende derzelve voor de rust van Europa opgeheven is, zijn de fondsen, die gisteren zeer laag gelooopen waren, heden wederom merklijk, en wat onze 3 prCts. betreft wel 2 prCt. opgekomen.

De onderlinge verdeeldheden en twisten in Ierland blijven steeds voortduren, en zijn, volgens brieven, reeds tot zulk eene hoogte gestegen, dat de heeren *Shiel* en *O'Connell* hunne onderhoorigen ernstiglijk hebben moeten aanmanen tot onthouding en vermindering van alle gruwelen en dweligheden.

Sommigen beweren, dat het gouvernement last heeft gegeven om deze hoofden der katholieke partij in Ierland in hechtenis te nemen. Zeker is het, dat er besloten is tot maatregelen ten einde de woelingen in Ierland, die dagelijks van ernstigeren aard worden, te stuiten.

PARYS, den 1sten October.

Men heeft berigten van den generaal *Maison* uit Morea van den 7den September. De troepen waren steeds in den besten staat. Er waren onderhandelingen omtrent de overgave der vestingen geopend. Een gedeelte der Egyptische troepen (zoo men meent 6000 man) was ingescheept; doch er waren nog geene vaartuigen genoeg aangekomen, om ze alle te bevatten. Meer heeft het ministerie van die berigten niet bekend gemaakt. Daar dezelve echter door eenen koerier overgebracht zijn, meent men, dat ze meer behelzen, en sommigen meenen, dat *Ibrahim* welligt nog uitvlugten zal zoeken, om Morea niet zoo spoedig te ontruimen.

— Volgens brieven uit Weenen, zouden de Russen den veldtogt gedurende den winter voortzetten en terwijl zij Schumla zonden blijven berennen, langs eenen anderen weg op Adrianopel aanrukken.

— Een der dagbladen behelst berigten uit Berlijn, volgens welke lord *Haitesbury* van den Keizer van Rusland geen voldoende antwoord ontvangen heeft op zijne aanvraag betrekkelijk de waarborgen, die Rusland van Turkije bij het sluiten van eenen vrede zou verlangen.

— Volgens tijdingen uit Marseille van den 24sten September, hebben de Algerijns drie Fransche koopvaardij-schepen genomen. De bezwaren, uit den oorlog tusschen Frankrijk en Algiers voortvloeiende, worden thans nog vermeerderd door die, welke het gevolg zijn van den oorlog

tusschen Napels en Tripoli: vele onzer koopwaren kunnen, wegens de tolregten, alleen met Napolitaansche schepen vervoerd worden. De Koning van Napels heeft 12 oorlogs-vaartuigen naar Tripoli gezonden, die 36 uren lang op de stad geschoten hebben, zonder één muur te beschadigen of één huis in brand te schieten. Men schoot buiten bereik. Het eskader is vervolgens naar Napels teruggekeerd, om zich te herstellen en leeftoet en munitie in te nemen.

AMSTERDAM, den 4den October.

De tentoonstelling van kunstwerken wordt nog aanhoudend door vele hoogschatters van het edele en schoone bezocht en geen wonder, daar zij ongetwijfeld met de vroegere tentoonstellingen in rijkdom en keur van voortbrengselen wedijvert. Jammer, dat het lokaal voor zulk eene massa schilderijen, wier getal reeds over de zes honderd bedraagt, te klein is en de stukken hierdoor te veel boven elkander en te in een gedrongen geplaatst zijn, even gelijk het aan de noodige ruimte ontbreekt ter behoorlijke ontvangst eener gewoonlijk uiterst talrijke schare van aanschouwers. Dat het intusschen den beoefenaren der voortreffelijke schilderkunst, in ons vaderland, niet aan lust en ijver ontbreekt, blijkt ditmaal al weder uit den overvloed van kunstgewrochten, die, zoo als van zelve spreekt, niet alle den rang van meesterstukken kunnen bekleden. Dat het echter aan de zoodanige niet ontbreekt, zal elk onbevooroordeelde en der zake kundige beschouwer gereedelijk toestemmen. Verwaaandheid zoude ons bezielen, indien wij hier het voetspoor van sommige zich opwerpende beoordeelaars volgden en eene kritische opgave of zoogenoemd beredeneerd verslag leverden van eenige der voornaamste kunstvoortbrengselen. Om de werken van een' *Pienemans*, *Morits Navez*, *Kruseman*, *van Bree*, *Odevaere*, *de van Ossen*, *Michaëlis*, *Koekboek*, *Verboekhoven*, *Viellevoije*, *van der Koogh*, *Schelfhout*, *Schotel* en andere meesters naar eisch en waarheid te beoordeelen, wordt, onzes inziens, de bevoegdheid eens kunstenaars van den eersten stempel gevorderd. Trouwens in onze dagen schijnt dit vereischte er, over het algemeen genomen, minder op aan te komen. De drukpers levert ons zoo vele beoordeelingen over kunst en kunstenaars, dat wij niet zelden van verwondering en verbazing tot den uitroep gedrongen worden: « *O tepida capita!* » Eene soortgelijke vermetele beoordeeling, of liever gisping der voornaamste schilderstukken, ziet thans bij den boekverkooper *de Grebber* het licht, loopende provisioneel over het historische vak en zullende, zod het schijnt, achtervolgd worden van eene dito dito over de zoogenoemde *tableaux de genre*, de landschappen, zeestukken en portretten. Gelukkig, dat soortgelijke pogingen, om zich als kenner te doen voorkomen, gewoonlijk weinig opgang maken en den roem van waarlijk verdienstelijke en boven lage kritiek verhevene meesters, in geen deelen schaden. Nog eens, om bekwame mannen te beoordeelen, moet men zelf niet alleen uiterst bekwaam, maar ook bescheiden en onbevooroordeeld zijn. Wij willen ons niet verledigen, genoemd geschrjft te wederleggen. Wat waarlijk goed is behoeft geene verdediging. Omtrent ééne zaak moeten wij intusschen een woord zeggen, het betreft den catalogus: het ware te wenschen dat in dezen geene zulke grove taal- en spelfouten voorhanden waren, als er zich in menigte in bevinden; onder de leden der commissie zijn toch mannen, dien het geene moeite kan kosten zuiver Nederduitsch te schrijven.

Heden nacht ten half drie uren barstte er eensklaps een hevige brand uit in de Warmoesstraat over de St. Jansstraat, ten huize van den kleermaker *Weijmacker*, welke spoedig zoo zeer toenam, dat de bewoner ter naauwernood in staat was zich zeiven met twee kinderen, van eenen verschrikkelijken dood te redden; terwijl zijne vrouw en een bij hem inwonsende neef op geene andere wijze, dan door het springen uit een raam, aan het water uitkomende, het gevaar zijn ontvlugt. Van de winkelgoederen en inboedel is, zoo men zegt, niets gered; en men is den brand, niettegenstaande de gewone vigilantie der spuitgasten, eerst in den morgenstond meester geworden. De belendende huizen zijn, behalve eenige veroorzaakte schade, gelukkig vrij gebleven.

UTRECHT, den 4den October.

Gisteren morgen omstreeks 10 ure kwamen Hunne Maj. de Koning en de Koningin, vergezeld van prinses *Marianne* en verder gevolg, in twee rijtuigen van het Loo in het kamp aan, en werden door prins *Frederik der Nederlanden* en een glansrijken staf ontvangen. De Koning steeg dadelijk te paard en reed, vergezeld van prins *Frederik* en verder gevolg, naar de reeds op de heide geschaarde troepen, terwijl de Koningin en Prinses *Marianne* in een open rijtuig overgingen en den talrijken militairen stoet volgden. — Dadelijk namen de groote manoeuvres een aanvang: de troepen deden onderscheidene aanvallen om den vijand zoo mogelijk in deroute te brengen, doch werden genoodzaakt terug te trekken; een hernieuwde aanval slaagde beter, de vijand werd overhoop geworpen en vervolgd tot aan eene vesting, welke stormenderhand werd bemagtigd. Alle deze manoeuvres zoo met infanterie, kavallerie als artillerie, welke in vlugheid met elkander wedijverden, woonde de koninklijke familie bij, die hare goedkeuring hierover te kennen gaf. Na dit spiegelgevecht hebben alle troepen voor de koninklijke familie gedefileerd. Voor de teut van Prins *Frederik* heeft de koninklijke familie zich weder een genomen tijd met de opperofficiers onderhouden en daarop in de tent gedejeuneerd, gedurende welken tijd de korpsen muzikanten een fraai muziek deden hooren. Om 4 ure is de koninklijke familie naar Soestdijk gereden om vervolgens naar het Loo terug te keeren.

Men verneemt dat prins *Frederik* Maandag 6den October algemeene revue over de troepen zal houden; en dat in de volgende dagen de troepen het kamp zullen verlaten.

Van den 5den October.

Heden morgen ten half twaalf ure is Z. M. de Koning deze stad gepasseerd, komende van het Loo en zich naar 's Gravenhage begevende.

ARNHEM, den 6den October.

De Petersburger dagbladen van den 24sten September behelzen de volgende nadere berigten, wegens de verovering der vesting Akhalzik, in Klein-Azie, door den generaal *Paskewitsch* van de puinhoopen derzelve aan den Keizer gezonden:

« De bezetting, uit 10,000 gewapende inwoners en 4000 man krijgsvolk bestaande, bood eenen wanhopigen tegenstand, over welken slechts de onwrikbare moed der Russen vermogt te zegevieren; ieder huis moest stormenderhand ingenomen worden, in elke straat ontmoette men den hardnekkigsten weerstand. Nadat de stad genomen was, gaf zich de citadel bij verdrag over, hetwelk de bevelhebber aanging om aan het bloedvergieten een einde te maken en ten minste het overschot der stad aan de vlammen te ontrukken. Het verlies van den vijand is ongemeen groot; doch ook het onze is aanzienlijk. Den vijand hebben wij 5 paardestuurten der beide pacha's, 66 kanonnen en 32 vaandels ontnomen. Het regiment infanterie *Schirwan*, dat het eerste, zonder een schot te doen, de stad binnendrong, heeft een derde zijner manschap aan gesneuvelden en gekwetsten verloren; de troepen vochten als ware helden. Het regiment *Schirwan* werd door het bataljon pionniers versterkt, hetwelk met zeldzame onverschrokkenheid in de stad zelf verschansingen opwierp, waarbij het veel volks, inzonderheid officieren, verloor; alsmede door twee kanonnen van de rijdende artillerie der kozakken van linie, en ver-

volgens door het 42ste bataljon jagers met voorbeeldige dapperheid on-

— Volgens berigten uit Odessa van den 17den September, was het frégat *Flora*, hetwelk den Keizer naar Varna heeft gebracht, reeds wedergekeerd. Hetzelve heeft de overvaart van Varna in 40 uren gedaan. De gekwetste generaal *Menzikoff* bevond zich aan boord. Zijn toestand is gunstig. Hij gaat naar Nicolajew, waar hij blijven zal tot hij volkomen genezen is.

— Berigten uit Konstantinopel van den 11den September, welke men te Berlijn ontvangen heeft, behelzen het volgende: « De groot-vizier zal zich van Adrianopel naar Carnabad begeven; hij heeft 5000 man van Eskibaba naar Ainada en Varna afgezonden, om daardoor deze plaats te hulp te komen. Den 2den September heeft eene Russische vloot in de golf van Ainada het anker geworpen en troepen aan land gezet, welke eene batterij vermeersterd en een kolenmagazijn verbrand hebben. Den volgende dag hebben zij zich weder ingescheept en die streek verlaten. In den avond van den 11den heeft de Porte bericht ontvangen, dat Varna door de Russen hevig beschoten werd; doch dat de kapudan-pacha zich tot het uiterste toe zou verdedigen.

— De Weener dagbladen deelen Turksche legerberigten mede, welke tot den 2den September gaan. Volgens dezelve hebben de Russen bij den reeds meer gemeiden uitval der bezetting van Schumla in den nacht van den 26sten Augustus drie verschansingen verloren, die van Strandscha, Tschengalik en Eski-Stambul. Bij de verovering van die van Tschengalik zijn, volgens het Turksche bericht, slechts zestig man van de Russische bataljons ontkomen. De Russische armee was teruggetrokken, na de verschansingen in de nabijheid van Belibey, in brand gestoken te hebben. *Hussain*-pacha had den 31sten Augustus 7000 raiters uit Schumla afgezonden, om den vijand in den rug te verontlasten. Bij Jenibazar hadden zij de kleine Russische legerplaats aangevallen en na een gevecht van 4 uren veroverd; de Russen namen in een naburig bosch de vlugt. Zij verloren meer dan 200 man aan dooden en 20 gevangenen. De Turken maakten 200 stuks slagvee buit. Honderd wagens met levensmiddelen werden verbrand. Bij den terugtocht ontmoetten de Turken 120 Russische uhlanen; de helft daarvan werd gedood, de overigen lijsgevangen gemaakt. 120 paarden en eene kas van 250,000 piasters viel hun in handen.

(Deze beweging in den rug der Russen verklaart misschien hun bericht, dat zij voornemens waren van Schumla naar Jenibazar te trekken, zoo zij zeiden om gebrek aan voeraadje.)

— De Weener dagbladen deelen wijders een bericht uit Konstantinopel, van den 12den September, mede, volgens hetwelk dagelijks nieuwe troepen uit Azie aankomen. Er zal eene tweede reserve-armee van 40,000 man opgericht worden.

— Uit Bucharest wordt den 12den September gemeld, dat er van alle kanten versche Russische troepen aankomen, waarvan zich een groot gedeelte naar Siliustria begeeft.

Mengelwerk.

OVER DE ZAKEN VAN GRIEKENLAND.
(Vervolg en Slot van No. 117.)

Er zijn opofferingen noodig zoo wel als tijd en geduld, om de Grieken tot eenen waren staat van beschaafdheid te brengen, om eene goede regering bij hen te vestigen. In hunne nationale vergaderingen gebeurt het bijna nooit, dat de meerderheid de beste partij kiest; men behoort er bijna slechts de minderheid te raadplegen, dat wil zeggen, dat er raadsvergaderingen van weinig leden behooren te zijn. Vermits in de tegenwoordige omstandigheden geene organisatie mogelijk is, behoort de Grieksche regering volstrekt over een korps troepen en eene zeemagt te kunnen beschikken. Ik geloof, dat eene landmagt van 6000 man en 1000 nationale zeelieden, die men gemakkelijk zal kunnen bijeenbrengen en geschikt maken, wanneer men in staat zal wezen om hunne soldij stiptelijk te betalen, voor alle hare behoeften voldoende zullen wezen. Deze geregelde en wel bestuurde troepen zouden de jonge Grieksche soldaten kunnen onderrieten en opleiden; het alzo gevormde scheepsvolk zou wijders tot voorbeeld van jonge zeelieden dezer natie strekken. De volwassenen moet men laten wat zij zijn. Moeten zij voor onverbeterlijk gehouden worden, men make daarvan geen verwijt tegen dit volk; het is al wat het onder meesters, als de Turken, worden kon; het is even onkandig, evenzeer tot ondeugd geneigd en van ware denkd verwijderd als zijne tirannen, en het vertoont bij alle gelegenheden de merkteekenen van de zoo lang getorschte boeien. Hetzelve, vóór den tijd, vrije instellingen aan te bieden, is even zoo veel als eene taal tot hetzelve te spreken, waarvan het nooit eenen klank hoorde, en werktuigen in zijne handen te geven, waarvan het noch de samenstelling noch het nut kent. Deszelfs vermogens hebben wel niet geheel kunnen bedorven of uitgeroeid worden; er is een onschatbare kiem in den geest van dit volk overgebleven; maar die kan zich alleen op den grond der vrijheid ontwikkelen. *Griekenland* bevat nog geene bouwstoffen tot een gemeenebest; maar het moet zich toch tot eenen staat vormen en eene plaats onder de staten van *Europa* innemen. Onder welke gedaante moet het zich voordoen? Indien deszelfs grondgebied ongeschonden blijft, zal het misschien noodig zijn, het Grieksche rijk in de oude hoofdstad weder op te rigten. Wanneer men er twee staten van maakt, zal het zeer moeilijk zijn, te beletten, dat Rusland te Konstantinopel zijn gezag late gelden. Dan welke partij men ook kieze, dat toch geene bekrompene, banaanwde, kortzigtige staatkunde de keus bepale! dat men zich eenmaal groot durve betoonen; en geene ware grootheid bestaat zonder edelmoedigheid, zonder wezenlijke behartiging van de maatschappelijke belangen, in hunnen samenhang beschouwd en met naauwlettende onpartijdigheid gewogen. Laat *Frankrijk* de eerste zijn: het kan in dezen op *Engeland* rekenen; en de ontzagverwekkende vereeniging van twee groote natien, om de beschaving van *Europa* te voltoojen, zal, ten minste gedurende eenigen tijd, de weifeling van *Oostenrijk* tegenhouden, het kabinet van *Weenen* noodzaken om eenen bekenden weg in te slaan, niet verre verwijderd van de rigting die de tijdgeest neemt. Die spoorslag kan niet dan goede gevolgen hebben, zoo voor *Europa* als voor de Oostenrijksche landen, waar men eindelijk de rondom daargestelde verbeteringen zal bespeuren, welke men zich daar tot heden niet heeft mogen eigen maken.

« Er zijn omtrent de inrigting van het vrijgemaakte *Griekenland* dus slechts twee gevallen denkbaar: of deszelfs grondgebied zal in twee staten verdeeld worden, of het Grieksche rijk zal uit deszelfs graf verrijzen. Laat ons zien wat de waarschijnlijke gevolgen van de eerste onderstelling zouden wezen.

« Bij het trekken der scheidslinie tusschen de beide staten, zal het zeer moeilijk zijn, alle aanspraken en alle belangen in overeenstemming te brengen. Zoo *Rusland* zich niet met de twee vorstendommen (*Moldavie* en *Wallachje*) en *Bulgarië* te vreden stelt, zoo deszelfs staatzucht alleen met het bezit van *Konstantinopel* mogt kunnen bevredigd worden, zou de onafhankelijkheid van *Europa* niet meer in gevaar zijn dan thans; maar de de handel en de oprlogsschepen van *Rusland* zouden in staat zijn om de

Middelandsche Zee in te nemen, indien men tegen deze opkomende heerschappij geen slagboom stelde, om haar in bedwang te houden. Het is niet genoeg, *Rusland* te beschouwen gelijk het thans is; men moet het zich voorstellen zoo als het welktra wezen zal, met zijne onmetelijke binnenlandsche scheepvaart, zijne bosschen, rijke kolonmijnen en ijzermijnen, en volgzaam ingezetenen, die tot alles geschikt zijn en steeds toenemen. Men zal *Ruslands* betrekkingen met *Sina*, het binnenland van *Azie* en *Perzie* niet uit het oog verliezen. Meester zijnde van het grootste gedeelte der kusten van de *Zwarte Zee*, zal het de uitmuntende havens, welke aldaar aangelegd zijn, met zijne schepen vervullen; de stoomvaart zal veelmeer aan *Rusland* toekomen, dan aan eenige andere der natien, welke de *Middelandsche Zee* bevaren. Deze natien zullen zich derhalve in deze zee behooren te versterken en hare gemeenschappelijke verdediging aan de twee grootste zeemogendheden, *Engeland* en *Frankrijk*, toe te vertrouwen. *Mijtilene* en *Lemnos* zijn slechts twee mijlen van den *Bosphorus* gelegen; beide deze eilanden hebben prachtige havens en liggen onder eene gelukkige lichtstreek: zeer dienstig zal het wezen, aldaar Fransche en Engelsche kolonien aan te leggen, en ze door goede vestingen en genoegzame krijgsmagt te beveiligen. Vele lieden, die geneigd zijn om als de Grieken te denken en aan geens eerlijkheid willen gelooven, zullen zich misschien verbeelden, dat de handelsbelangen der kleine staten onder de bescherming van *Frankrijk* en *Engeland* niet genoegzaam zouden beveiligd wezen. Men zal vooral de laatstgemelde mogendheid wantrouwen; men zal van hare aanspraken op de heerschappij ter zee spreken. Men zal doen opmerken, dat de Engelsche staatkunde, schoon oogenschijnlijk tegen *Ruslands* veroveringen aangekant, die mogendheid zal ontzien, uit vrees voor hare voortgang naar het binnenste van *Azie*, haar verbond met *Perzie* en hare zoo talrijke en beweegbare legers; men zal het niet onmogelijk achten, de meening ingang te doen vinden, dat *Engeland*, om den storm, waarmede dezelfs bezettingen in *Indie* worden bedreigd, af te wenden, gaarne de zaak van het vaste land van *Europa* zou laten varen en den stortvloed ruim veld laten, die van *Aziens* grenzen op *Pruissen*, *Duitschland*, *Italië* enz. mogt aanbruisen. Het ontbreekt ons niet aan lieden, die, met verwonderlijke vaardigheid, op de kaart groote legers laten oprukken en manoeuvreren; die in een oogenblik vloten hebben uitgerust en de winden bevolen om ze, zonder storm of schade, naar hare bestemming te voeren. Wij hebben ook diependenkeners, die de geheimen, welke het kabinet van *St. James* zoo zeer bedekt, volkomen doorgronden; zij weten, dat *Groot-Brittannie* *Turkije* geen ernstigen oorlog zal aandoen, dat de vijandelijkheden slechts schijnbaar zullen wezen: men zal zich wel wachten, zeggen zij, om *Konstantinopel*, de hoofdplaats van de Muzelmansche godsdienst, eenen slag toe te brengen, waarvan de weerklank tot aan de eilanden van de *Sond* zou gehoord worden, waardoor meer dan half *Azie*, en vooral ook *Engelsch-Indie*, dat zoo zeer rust noodig heeft, in rep en roer zou gebragt worden.

Ik zal op die zwaarwigtige aanmerkingen niet antwoorden; ik zou meer tijd behoeven dan ik heb om aan te toonen, dat *Engelands* magt, waar zij ook werkzaam is, op geene hersenschimmen is gegrond, en door geene kortzigtige oogenmerken bestaard wordt; dat de Engelschen even min voor hunne *Aziatische* als voor hunne *Europische* bezittingen te vreezen hebben; dat het bezit van hunne nieuwe veroveringen in het rijk der *Birmanen* even vast is als dat van *Schotland* of *Ierland*. Zoo denken alle kundige Engelschen, die met de Indische zaken en de hulpbronnen van hun vaderland bekend zijn: van dit gevoelen zullen ook alle staatslieden zijn, die de gevaren van een kwalijk gevestigd vertrouwen kennen, en de wijze voorzorg gebruiken om niet op de zwakheid van eenigen vijand te rekenen. Men zal wel eenig acht willen slaan op deze eenvoudige aanmerking: na de hevigste beroering, welke gedurende een gansch geslacht aangehouden heeft, is het evenwigt van *Europa* van lieverlede en als van zelve hersteld; hoe kan men dan onderstellen, dat de Engelsche bezittingen in *Indie*, een staat die door eene geregeldde en krachtige regering bevestigd en door een geoefend en aan bekwaame opperhoofden toevertrouwd leger verdedigd wordt, op den eersten schok zouden wijken en door den eersten vijand den besten overweldigd worden? Doch laat ons tot *Griekenland* terugkeeren.

Men zou niet genoeg voor dit ongelukkige land, voor *Europa*, voor de bevordering der beschaving gedaan hebben, indien de Turksche heerschappij niet naar *Azie* teruggedrongen wierd. Laat ons dan onderstellen, dat alle *Europische*, door de barbaren bezette gewesten eindelijk de genoegens der veiligheid smaken; dan zij zijn vernield; op onderscheidene punten is de bevolking schaarsch, onbeschaafd, zonder nijverheid. Hoeveel rampen dus om te herstellen! hoe veel goeds om te stichten! Laat ons daarbij aannemen, dat de staatkunde der kabinetten alleen de belangen der volken zal raadplegen, behoudens den afstand van eenig grondgebied, die waarschijnlijk verlangd zal worden. Indien er na deze afkorting, welke men te verwachten heeft, nog genoegzame uitgestrektheid overblijft om het oude *Grieksche* rijk waardiglijk te vertegenwoordigen, zou geene andere inrigting beter beantwoorden aan de onderscheidene behoeften van zoo vele provincien, eilanden en bewoners, die nog weinig gezind zijn om zich tot éene natie te vereenigen. Men zou er een bondgenootschap gelijk in *Duitschland* hebben, zaamverbonden door een hoofdbestuur, dat tot middelpunt zou verstreken; men zou er al de voordeelen van groote staten kunnen genieten, zonder de ongemakken daarvan te ondervinden. Bij de menigvuldige verdeelingen van het nieuwe rijk, zoo vele bewoners bevattende, die in godsdienst, taal en zeden verschillen, zou men genoegzaam van elkander afwijkende regeringswijzen kunnen hebben, opdat de verschillende staatkundige begrippen en de vaak uiteenloopende gewoonten der onderscheidene natien zich daarnaar schikten. Men zou zeker meer dan eene zwaarigheid te vereffenen en te overwinnen hebben; allerlei moeilijkheden doen zich in een staatkundig opzigt voor; maar nooit was er schooner gelegenheid om in weinig tijds groot en duurzaam goed te stichten. *Griekenland* en de omringende gewesten van de derzelve dwingelanden eemaal verlost zijnde, zouden er zich landbouwers, kunstenaars, allerlei takken van nijverheid vestigen; duizende arbeidzame huisgezinnen zouden niet meer aan de oeverzijde der zee grond om te bebouwen en werk om te leven gaan zoeken. De ongezonde landstrecken langs de *Mississippi* en *Missouri* zouden de overmaat der *Europische* bevolking niet meer verslinden; een sints lang gezuiverd land zou haar eene veiliger en aangenamer woonplaats aanbieden. De steden zouden er herrijzen, de velden hunne schoonheid herkrijgen. Een talrijk, welvarend en gelukkig volk zou weldra de plaats beslaan, waar men thans niets dan bouwvallen, ellende en verwoesting aanschouwt.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 5den October werd *Hulst* door prins *FREDERIK HENDRIK* ingenomen, nadat zijn aanslag op *Antwerpen* vruchteloos was afgevoerd.
Den 5den dito 1767 werd de eerste steen gelegd aan de korenbeurs te *Amsterdam*.
Den 6den dito 1562 had de plegtige inwijding plaats der hoogeschool te *Douay*.

Den 6den dito 1620 namen de gereformeerden in *Frankrijk* de canones der *Dordtsche* synode aan.

Den 7den dito 1571 verloren de Turken, onder de regering van *SELIM* den tweeden, tegen de verbondene christen-mogendheden den gedenkwaardigen veldslag bij *Lepanto*. Er sneuvelden bij die gelegenheid 30,000 Turken, daar er 10,000 gevangen genomen werden. Deze overwinning verwekte eene algemeene vreugde-betooning bij de gansche christenheid en had de instelling van eenen jaarlijkschen dank- en feestdag, onder de benaming van *Notre Dame des Victoires*, ten gevolge. *SELIM* IIde liet, na deze nederlaag, het kasteel der *Dardanellen* bouwen, dat nog ter verdediging der hoofdstad dient. Deze slag bij *Lepanto* was de laatste waarin het kruis de strijders aanmoedigde en eindigde den toenmaligen oorlog met de Turken.

Den 7den dito 1701 werd er eene overeenkomst tussohen *Groot-Brittanie* en *Zweden* gesloten.

Heden verlostte van eene welgeschapene dochter, de Hoog Wel Geborene Vrouwe *A. S. BARONESSE SCHIMMELPENNINGK VAN DER OEF*, geboren *BARONESSE VAN RHEMEN*.

HUIZE POEL, onder Voorst, den 25sten September 1828.

Mijne teedergeliefde Gade, *EELKJE POPPES*, is heden, onverwacht, onder het geweld van eene korstondige ziekte, bezweken. Zij mogt slechts den leeftijd van 37½ jaren bereiken, van welke zij dertien bestend heeft, om mij hoogst gelukkig te maken. Met eene grijze moeder staaf ik haar hoop na — Allen, die haar kenden, beminden haar en treuren met ons, en mijne vier kindertjes zullen eerst later beseffen wat zij in haar hebben verloren.

LEEUWARDEN, den 20sten September 1828.

C. P. E. ROBIDE VAN DER AA.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der **STAD ZUTPHEN** zullen op Maandag den 13den October 1828, 's middags ten 12 uur, ten Raadhuize derzelve Stad, in het openbaar aanbesteden, voor den tijd van één of drie jaren, naar gelang van den Aannemingsprijs, de **VERLICHTING** van **STADS STRATEN**, aanvangende 1 Januarij 1829, en zulks op Conditionen, als drie dagen voor de Aanbesteding ter Stads Secretarie zullen ter lezing liggen.

Zutphen, den 29sten September 1828.

Burgemeester en Wethouderen voord.,

P. J. SWAVING.

Ter ordonn. van dezelve, *J. A. VAN HASSELT.*

VEEMARKT TE ELST.

De **BURGEMEESTER** der **GEMEENTE ELST** doet door deze bekend maken, dat de gewone **NAJAARSVEEMARKT** te *Elst*, dit jaar en voortaan zal plaats hebben, op de drie eerste Donderdagen, volgende na den eersten November.

De **PROVINCIALE COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN GELDERLAND**

berigt, dat hare gewone Vergadering wederom zal aanvangen op Dinsdag den 28. October aanstaande.

Zij, die tot het Examen wenschen toegelaten te worden, gelieven deswege zich te adresseren en de noodige bewijsstukken *franko* toe te zenden, *uiterlijk* op den 20. October, aan den ondergeteekenden, wovende te *Nijmegen*.

Arnhem, den 29. September 1828.

Namens de Commissie voornoemd, *Dr. C. VAN ELDIK,*
Fungerend Secretaris.

+++ **REGENTEN** van het **BURGERLIJK** en **MILITAIR HUIS** van **VERZEKERING**, te *ARNHEM*, zijn voornemens, om, onder nadere goedkeuring van het Departement van Binnenlandsche Zaken, in het openbaar aan te besteden: de **LEVERING** der **BEHOODIGHEDEN** tot het **ONDERHOUD** der **GEVANGENEN** in dat Gesticht, gedurende het jaar 1829, bestaande in:

Rogge- en Tarwebrood.
Aardappelen.
Rundvleesch, Rundvet en Boter.
Gerstemeel, Gepelde Gerst of Gort en Groene Erwtten.
Groenten.
Zout, Peper, Olie, Azijn en Kaarsen.
Zoetemelk.
Leigstoep.
Steenbloem, Turf en Hout.

Deze aanbesteding zal geschieden op Zaterdag den elfden October 1828, 's middags ten twaalf ure, binnen het gemelde huis, alwaar van heden af de voorwaarden ter lezing en gedeeltelijk de *Monsters* te bezigtigen liggen voor de belanghebbenden.

Arnhem, den 1sten October 1828.

Regenten voornoemd, *VAN ECK,*
VAN GELEIN VITRINGA.
Secretaris.

+++ **BESTURDEREN** der **TÜSSCHENSCHOLE**, opgericht door het *Arnhemse* Departement der Maatschappij: *Tot Nat van 't Algemeen*, wilstende hunne Mede-Ingezetenen zoo spoedig mogelijk doen genieten de voordeelen dezer inrigting, welke zich bepaaldelijk ten doel stelt, om aan de Kinderen van minder bemiddelden, tegen een gering Schoolgeld, de voordeelen van een naar hunnen stand en behoefte geëvenredigd Onderwijs te doen erlangen, roepen dienvolgens bij deze op allen, die hante of aan hunne zorg toevertrouwde Kinderen, mits boven de zes jaren oud, op voormelde School wenschen geplaatst te zien, om zich, met opgave van derzelve Naam en Ouderdom en met overlegging van het Bewijs, dat de Kinderen de kinderziekte gehad hebben of gevatiseerd zijn, te vervoegen bij de Heeren *H. G. KLAASSEN* en *H. B. VAN DE COOLWYK*, die daartoe zullen reizen ten haren huize op Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag den 6den, 7den, 8sten, 9den en 11den October aanstaande, des voormiddags van negen tot één uur.

